

ATT FRÄMJA DELAKTIGHET OCH MOTVERKA UTANFÖRSKAP

PÅGÅENDE ARBETE OCH INRIKTNING FÖR FRAMTIDEN

SAMMANFATTNING OCH INRIKTNING FÖR PÅGÅENDE OCH PLANERADE INSATSER

Stadsdelsförvaltningen ska genom samverkan, dialog och nätverksbildande insatser verka för en tryggare stadsdel. Att främja delaktigheten och motverka utanförskapet är en av våra viktigaste utmaningar.

Denna inriktning ska genomsyra hela stadsdelen och ska ske på alla plan och nivåer. Genom ett innovativt tänkande ska stadsdelen verka utifrån ett samverkansperspektiv. Detta arbete ska utgöra en viktig del av demokratin och ge inspiration till ett lokalt medborgarengagemang.

I Hässelby-Vällingby pågår redan ett aktivt samverkansarbete för att motverka utanförskap. Exempel på detta är det pågående arbetet i de tre prioriterade områdena Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta. Detta arbete i samverkan med berörda intressenter utgör en av grundstenarna i vår strävan efter att Hässelby-Vällingby ska vara en trygg, trivsamt och väl fungerande stadsdel att bo och verka i.

Planerade aktiviteter

- Stötta aktiviteter och mötesplatser som i ett mångkulturellt perspektiv bygger broar mellan olika generationer och etniska grupper.
- Samordna förebyggande insatser kring ungdomar och unga vuxna.
- Samverkansaktiviteter som utvecklar lokala nätverk.
- Områdesinsatser genom medborgarengagemang i områdena Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta.
- Trygghetsinsatser i samverkan med fastighetsägare, polis, SL, trafikkontoret, boende mfl.
- Finna former för alla familjers *delaktighet i och inflytande* över förskolans arbete.
- Insatser som skapar nya kanaler, samverkansmöjligheter och kontaktytor för arbetssökande.
- Samverkan kring utbildning och sysselsättning med särskild inriktning på ungdomar och personer med internationell bakgrund.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<i>Sammanfattning.....</i>	<i>sid 2</i>
<i>Innehållsförteckning.....</i>	<i>sid 3</i>
<i>Inledning.....</i>	<i>sid 4</i>
<i>Bakgrund.....</i>	<i>sid 4</i>
<i>Nuläge.....</i>	<i>sid 5</i>
<i>Pågående samverkansarbete.....</i>	<i>sid 5</i>
<i>Inriktning</i>	<i>sid 7</i>
<i>Stötta aktiviteter och mötesplatser som bygger broar</i>	<i>sid 7</i>
<i>Insatser kring ungdomar& unga vuxna.....</i>	<i>sid 7</i>
<i>Mångkulturell förskola.....</i>	<i>sid 8</i>
<i>Samverkansaktiviteter som utvecklar lokala nätverk</i>	<i>sid 9</i>
<i>Samverkan kring boende och trygghetsinsatser.....</i>	<i>sid 10</i>
<i>Möjligheter till nya kontaktytor för arbetssökande..</i>	<i>sid 11</i>
<i>Informations- & kommunikations behov.....</i>	<i>sid 11</i>
<i>Budget.....</i>	<i>sid 12</i>
<i>Uppföljning.....</i>	<i>sid 12</i>

INLEDNING

Arbetet för att främja delaktighet och motverka utanförskap ska verka kring trygghetsskapande åtgärder och stötta fysiska insatser, pröva nya arbetsformer och kanaler för arbetssökande, samverka med näringsliv och andra aktörer så som skola, kulturliv med flera.

Arbetet består av många delar, från introduktionsplaner och sysselsättningsåtgärder till kulturarrangemang och föräldraengagemang. Ett lyckat arbete för att främja delaktighet är resultatet av att medborgare och brukare känner ansvar och delaktighet i stadsdelens utveckling.

BAKGRUND

Befolkningen i Hässelby-Vällingby beräknas öka under de kommande åren, liksom bostadsbyggandet. Sedan början på 2000-talet sker det en stor inflyttning till Hässelby-Vällingby. Inflyttning sker främst direkt från utlandet men även genom omflyttning i Stockholm, främst från Järvafältet. Hela 30 procent av befolkningen i stadsdelen har internationell bakgrund. Andelen barn och unga beräknas öka de närmaste åren. Under senaste åren beräknas cirka 1 000 personer per år ha flyttat in i nybyggda lägenheter i stadsdelen.

Av det totala lägenhetsbeståndet i stadsdelen består 87 procent av hyresrätter. Endast 13 procent utgörs av bostadsrätter. Vissa delar av Hässelby och Vällingby är dominerade av småhus och bostadsrätter. Detta medför att vissa statistiska genomsnittsuppgifter för stadsdelen inte speglar situationen i de mesta utsatta områdena.

Bostadsområdena Smedshagen, Grimsta och Hässelbygård har med tiden blivit starkt segregerade. Här finns också merparten av de hushåll som är beroende av ekonomiskt bistånd. Arbetslösheten är högre här än i andra delar av Hässelby-Vällingby

NULÄGE

Arbetet för att främja delaktighet och motverka utanförskap i stadsdelen har kommit en bit på väg och grunden för det fortsatta arbetet har lagts. Bildandet av lokala nätverk har påbörjats. Samverkan mellan olika intressenter som representerar en mångfald av stadsdelens invånare finns redan. Utifrån dessa nätverk genomförs diskussioner kring den fysiska miljön i bostadsområden, trygghetsinsatser, kulturarrangemang, festivaler, föräldrasamverkan och preventivt ungdomsarbete, arenor för möten med mera.

Genom riktade kommunikations- och aktivitetsinsatser arbetar stadsdelsförvaltningen på att ytterligare öka engagemanget med mål att bilda nya kontaktytor som kan användas i flera olika sammanhang.

I de tre prioriterade bostadsområdena – Smedshagen, Hässelbygård och Grimsta - har förvaltningen påbörjat olika samverkansarbeten mellan invånare, näringsliv, verksamheter, föreningsliv, polis, fastighetsägare med flera. Det påbörjade samverkansarbetet kring dessa områden måste vidareutvecklas för att verka mer långsiktigt.

Pågående samverkansarbete

Exempel på fungerande samverkansarbete som skapar trygghet i stadsdelen är Smedshagsgruppens arbete med boende, framförallt barn- och ungdomsaktiviteter kvällstid i området. Här samverkar både föreningslivet, Vällingby Fritid AB, skolan, förskolor, bibliotek, fastighetsägare med flera.

Kring Hässelbygårds centrum finns ett väl fungerande och strukturerat samarbete med medborgarna, fastighetsägarna, företagarföreningen, polisen, föreningslivet, kyrkan och verksamheter så som skola, förskola, socialtjänst, parklek och fritidsgård. Medborgare från olika generationer och med olika bakgrund samverkar kring fysiska, sociala och kulturella insatser.

I Grimsta har ett boendemiljöarbete utförts, där bostadsbolagen, förvaltningen och hyresgästföreningen deltagit. Nu höjs blicken och man planerar att inventera för att samverka i hela stadsdelen, med mål att skapa dialog mellan förvaltning, invånare kring stadsdelens framtid.

Trygghetsmätningar har genomförts i Hässelby gård och Hässelby strand i form av medborgarenkäter. Brott utsatta platser har identifierats och en inventering av den yttre miljön ur trygghetssynpunkt har genomförts. Ett samverkansarbete med framtagandet av ett handlingsprogram har skett i samarbete mellan stadsdelsförvaltningen, fastighetsägare, SL, trafikkontoret och polisen. Detta arbete har lett till ett brett samverkansarbete som kallas "Framtidsverkstäder". Arbetet leds av de kommunala bostadsbolagen. Detta arbete sker parallellt med Lobra (Lokala Brott Förebyggande Rådet) som också är ett brett samverkansarbete via nätverk, som leds av stadsdelsförvaltningen. Båda dessa nätverk arbetar genom olika arbetsgrupper.

Stadsdelens flyktingmottagning och enheten för Ekonomiskt bistånd arbetar tillsammans med Jobbtorget i Vällingby vad gäller SFI och praktik för nyanlända och för att arbetslösa ska bli självförsörjande. Under de senaste åren, då konjunkturen varit god, har många flyktingar och andra personer med utländsk bakgrund fått arbete. Det motverkar utanförskap, samt skapar tryggare individer.

I förskolan möter familjer från andra länder det svenska samhället. Inte bara utifrån en kulturell aspekt utan också utifrån förståelse för hur samhället fungerar. För många föräldrar med sina rötter i andra länder än Sverige är förskolan det första mötet med den svenska kulturen. Inte minst den Öppna förskoleverksamheten är en viktig mötesplats dit föräldrar kan gå tillsammans med sina barn. Inom denna verksamhet finns på plats samverkan med socialtjänsten och här sker ofta den allra första introduktionen till det svenska samhället.

Öppenvårdsenheten inom individ- och familjeomsorgen genomför föräldrautbildningar för familjer med utländsk bakgrund där "svensk barnuppfostran" utgör en betydande del. Det är viktigt att nya medborgare får information om regler, lagar, skyldigheter och rättigheter som gäller i samhället.

INRIKTNING

- planerade aktiviteter

Stötta aktiviteter och mötesplatser som i ett mångkulturellt perspektiv bygger broar mellan olika generationer och etniska grupper

Genom dialog- och nätverksbildande insatser - där föreningslivet och lokala intressenter deltar aktivt – byggs broar mellan olika etniska grupper i stadsdelen.

En särskild satsning sker mot unga vuxna.

Detta arbete ska inte vara kortsiktigt och tidsbestämd, utan en investering för att skapa bestående effekter.

- Områdesinsatser samordnas genom medborgarengagemang i områdena Hässelby gård, Smedshagen och Grimsta. Genom samverkansarbete ska insatser mynna ut i fysiska åtgärder, kulturella arrangemang samt barn- och ungdomsaktiviteter initieras.
- Den operativa Smedshagsgruppens verksamhetsaktiviteter i området stötts. Det planeras flera aktiviteter, bl a värderingar och förebilder för muslimska pojkar, integration Smedshagen/Kälvesta via så kallade Warhammerfigurer för barn och ungdomar, särskild tjejverksamhet samt öppen verksamhet kvällstid, filmkvällar, dagkollo under sommaren i samverkan med fältskolan för barn och ungdomar med familjer. Den operativa Smedshagsgruppen planerar en föreläsningsserie under hösten 2008 och våren 2009. Vid fyra tillfällen ska olika föreläsare tala om likheter mellan olika religioner och gemensamma värderingar. Föreläsningarna ska ske på eftermiddagstid i skolan, samma föreläsning ska sedan genomföras kvällstid i Smedshagsgruppens lokal.
- Aktiv medverkan i den nybildade gruppen i Smedshagsområdet som består av representanter från polis, fastighetsägare, föreningslivet, skola och stadsdelsförvaltningen med representanter från olika ansvarsområden. Gruppen ska verka på ett mer övergripande plan. Under 2009 planerar gruppen via föreningslivet och volontärverksamhet erbjuda boende i Smedshagen översättningshjälp.

Samordna förebyggande insatser kring ungdomar och unga vuxna

Förvaltningen ska i samverkan med fritidsgårdar, parklekar och fritidsfältassistenter genomföra ungdomsaktiviteter såsom ungdomsfestivaler, musikarrangemang, inlinestävlingar m.m. Samverkan ska också ske med föreningen Nattvandrarerna, skolor och föräldraföreningar samt polis och det övriga lokala föreningslivet.

- I samverkan med ungdomar och fritidsentreprenörer genomförs olika ungdomsarrangemang där olika intressen - t.ex. musik eller skate - används som verktyg för att nå olika ungdomsgrupper. Exempel på arrangemang är ungdomsfestival, teaterföreställningar, inlinetävling, kaninhoppning och dirtbikeuppvisning.
- Under hösten 2008 och under våren 2009 ska Åkermynthans fritidsgård ha utökat öppethållande. Fritidsgården kommer att öppna en extra kväll i veckan samt tre eftermiddagar i veckan. Det kommer också att byggas en musikstudio på fritidsgården för att i större utsträckning locka ungdomar från villastaden. Målet är att skapa en mötesarena för olika ungdomsgrupper. Fritidsgården drivs på entreprenad av Vällingby Fritid AB.
- I samverkan med Vällingby Fritid AB och Hässelby gårdsgruppen ska en musikstudio startas på fritidsgården Lyktan i Hässelby gård, med mål att nå nya ungdomsgrupper.
- En satsning på tjejverksamhet ska genomföras i Hässelby gård. Detta sker i samverkan mellan stadsdelsförvaltningen, Vällingby Fritid AB, kulturskolan och föreningslivet. Bl.a. tjejmässa för tonåringar på Lyktans fritidsgård – både 2008 och 2009-. Som en fortsättning kommer olika grupp- och cirkelverksamheter genomföras.
- I samverkan med stadsdelens skolor ska utvecklingen av det drog- och brottsförebyggande arbetet fortsätta. En viktig fråga är att nå samtliga föräldrar med de preventiva insatser som riktar sig till vuxna. Extra insatser måste därför utvecklas för att nå föräldrar med bristande kunskaper i det svenska språket.
- I samverkan med barn och ungdomar ska förvaltningen stötta byggandet av en dirtbikepark i parkleken Starbo i Nälsta.

Den mångkulturella förskolan - en arena för möten

Förskolornas samverkansprocesser med föräldrarna, är ett utvecklingsområde som stadsdelens kommunala förskolor arbetar vidare med i syfte att finna former för föräldrainsflytande. Föräldrarna själva är en viktig källa till kunskap som underlättar såväl den kulturella som språkliga förståelsen.

- I läroplanens uppdrag ingår bland annat att stödja de barn som tillhör de nationella minoriteterna och barn med utländsk bakgrund när det gäller att utveckla en flerkulturell kulturtillhörighet. Förskolan ska också medverka till

att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla det svenska språket och sitt modersmål (*Lpfö-98*)

- Inom alla förskoleenheter pågår ett arbete med att ta fram olika modeller för Språkplaner, där förskolornas arbete med att utveckla språket hos barn med svenska som sitt andraspråk kommer att beskrivas.

Genomföra samverkansaktiviteter som utvecklar lokala nätverk

Med kommunikation som instrument ska broar byggas mellan medborgare, brukare, bostadsbolag, föreningslivet, verksamheter, näringsliv m.fl. Samverkansarbetet med inriktning på trygghet och delaktighet ska utvecklas och förbättras.

Genom samverkansprocesser med lokala intressenter ska nätverk utvecklas, vilka mynnar ut i publika arrangemang så som festivaler, "Höströj", blomsterfestival, nationaldagsfirande, Luciafirande med flera.

- Genom samverkan med det lokala kultur- och föreningslivet, näringslivet, fastighetsägare och verksamheter ska fler föreningar med mångkulturell bakgrund inspireras att delta i Hässelby gårdsgruppens processarbete.
- Natur- och kulturvandringar genomförs i Grimsta naturreservat och i Lövsta/Kyrkhamns fritidsområde (samverkan mellan förvaltningen och fältskolan). Målet är att informera om allemansrätt, ätliga svampar och bär, samt vad begreppet naturreservat innebär. Målgruppen är medborgare med internationell bakgrund från de prioriterade områdena.
- Medborgarhusföreningen Trappans verksamhet stöttas i dess strävan att skapa en kulturell mötesarena över generationsgränserna.
- Nätverksarbetet i det kulturhistoriska Kyrkhamnsområdet ska stöttas liksom genomförandet av Kyrkhamnsdagen.
- Genom nätverksbyggande ska Grimstagrupperna bygga ett lokalt samverkansarbete.

Samverka kring boende och trygghetsinsatser

Trygghet är något som prioriteras högt av medborgarna. Möjligheten att kunna röra sig fritt i sitt eget bostadsområde utan att känna sig otrygg.

Samverkan ska ske kring organiserade trygghetsinventeringar. En inventering av både fysiska och socialt otrygga miljöer ska göras - samt genom samarbete finna lösningar för åtgärder.

- Förvaltningen deltar aktivt i det påbörjade samverkansarbetet ”Boendemiljö” som har startat med inventering och trygghetsvandringar i Grimstaområdet. Ett arbete som nu ska breddas till att omfatta fler delar av stadsdelen. Målet är att knyta nätverk och finna kanaler mellan förvaltningen, de kommunala bostadsbolagen och hyresgästföreningarna.
- För ökad trygghet ska trygghetsvandringar genomföras, belysningen ses över, buskage beskuras samt klottersanering genomföras. Särskilda trygghetsvandringar med ungdomar ska genomföras. Medborgare och brukare ska uppleva Hässelby-Vällingby som ett rent, tryggt och säkert stadsdelsområde med välskötta parker, bra städning och vinterväghållning.
- Inrätta ett Trygghetspris som delas ut till enskilda, föreningar eller organisationer som verkat för ett tryggare Hässelby -Vällingby.
- En skulpturpark ska projekteras i Hässelby gård, ett stråk där konstnärer kan ställa ut installationer en längre tid. Promenadstråket ska också leva och förändras och ska innehålla planteringar och växter i olika uterum. Projekteringen ska ske i samverkan med studerande vid trädgårdsutbildningar, konstföreningar, koloniträdgårdsföreningar, lokala konstnärer, Hässelbygårdsskolan, Fritidsgården Lyktan m.fl.

Möjligheter till nya kontaktytor för arbetssökande

Genom stöd till NyföretagarCentrum och nyföretagande samt utveckling av stadsdelens företagsområden skapas nya samverkansmöjligheter och kontaktytor för arbetssökande.

Stadsdelens flyktingmottagning och enheten för Ekonomiskt bistånd avser att fortsätta sitt samarbete med Jobbtorget i Vällingby vad gäller SFI och praktik för nyanlända och för att få ut så många arbetslösa socialbidragstagare på arbetsmarknaden som möjligt.

- En utbyggnad av NyföretagarCentrum med inriktning på kvinnor och invandrare ska genomföras. Speciella satsningar kommer att göras för att stödja invandrarföretags utveckling och tillväxt.
- Långsiktiga satsningar är nödvändiga för nyetableringar av tillverknings- och personalintensiva företag i både Vinsta och Lövsta. Planering av en hantverksby inom upplagsområdet i Vinsta pågår.

INFORMATIONS- OCH KOMMUNIKATIONSBEHOV

Genom riktad information ska möjligheterna öka till ett aktivt deltagande där kommunikation, nätverksbildande och medborgarengagemang är grunden i samverkansprocessen. Kommunikationsansvaret sträcker sig till alla berörda, så som medborgare, brukare, föreningsliv, förvaltningar, bolag, det lokala näringslivet.

Det är av stor vikt att regelbundet tillhandahålla och aktivt sprida information utifrån de olika målgruppernas perspektiv och intressen. Informationen ska riktas mot rätt målgrupp och använda alternativa kommunikationskanaler med syfte att skapa en tvåvägskommunikation. Kommunikationen ska ansluta till stadsdelens kommunikationspolicy.

Målgrupper för kommunikation

Boende i Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Personer som arbetar och/eller är engagerade i stadsdelen

Verksamheter och brukare i stadsdelen

Lokala föreningar och organisationer verksamma i stadsdelen

Förvaltningar, kommunala bolag, bostadsbolag m.fl. med intressen i stadsdelen

Lokalt näringsliv

Media

Kommunikationsmål

Att hos målgrupperna öka kunskapen om stadsdelen.

Att upprätta en dialog med samtliga intressenter.

Att genom riktad information nå ut och engagera, att använda alternativa kommunikationskanaler för att nå prioriterade grupper.

Att öka engagemanget och delaktigheten hos de boende, brukare och lokala aktörer med mål att bilda lokala nätverk.

Kommunikationsstrategier

Annonsering i lokalpress

Reportage i lokalpress

Hemsida

Affischer på strategiska platser

Personliga utskick via post och e-post

Nyhetsbrev

Mun till mun metoden

Söka upp prioriterade grupper på deras egen arena

Punktinsatser med riktad information till föreningar, organisationer m.m.

Medborgarmöten

Ansvarsfördelning

Riktlinjer för Hässelby-Vällingbys stadsdelsförvaltnings kommunikationspolicy gäller.

BUDGET

De föreslagna insatserna ska genomföras inom avdelningarnas ordinarie verksamhetsbudget.

UPPFÖLJNING

Insatser för att främja delaktighet och motverka utanförskap i stadsdelen redovisas i samband med tertialrapporter samt verksamhetsberättelse.

Insatserna utvärderas av ansvarig avdelning efter genomförande

Dokumentet revideras vid upprättande av nytt verksamhetsplan.

